

BAKIŞ MEVZUAT

BAŞLIK	493 SAYILI VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
Sayı	2018/33
ÖZET	Kooperatiflerin mecburî olarak tutacakları defterler konusunda TİCARİ DEFTERLERE İLİŞKİN TEBLİĞ’de değişiklik yapıldı.

10 Mart 2018 tarihli ve 30356 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 7099 sayılı YATIRIM ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN’la başta Vergi Usul Kanunu, Harçlar Kanunu, Belediye Gelirleri Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu olmak üzere bazı Kanunlarda değişiklikler yapılmıştır.

Bu değişikliklerin defter tutma ve açılış tasdiklerinin yapılması ile ilgili maddeleri özetle aşağıdaki gibidir.

- Vergi Usul Kanununun 223 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişikliğe paralel olarak anonim ve limited şirketler ile kooperatifler tarafından fiziki ortamda tutulacak defterlerin kuruluşta açılış onaylarının ticaret sicili müdürlüklerince yerine getirilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Buna göre anonim ve limited şirketler tarafından fiziki ortamda tutulacak defterlerin kuruluştaki açılış onaylarının yalnızca ticaret sicili müdürlüklerince yerine getirilmesi sağlanmıştır. **Kuruluş aşamasında noterlerin tasdik yetkisi kaldırılmıştır.**
- 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 2 nci maddesinde yapılan değişiklikle ana sözleşmesinin ticaret sicili müdürlüğünde yetkilendirilmiş personel huzurunda imzalanması ve ilgili Bakanlığa faaliyet konuları itibarıyla kooperatifleri sınıflandırma,

çalışma bölgeleri oluşturma, kooperatif kuruluşu için asgari ortak sayısından az olmamak üzere ortak sayısı ve kooperatif kurulmasına yönelik diğer şartlar ile usul ve esasları belirleme konusunda yetkisi verilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

- Kooperatifi temsile yetkili kılınan kimselerin isimlerinin, imzalarının ve bu yetkiye dayanan kararların kooperatif yönetim kurulu tarafından ticaret siciline verilmeden önce aranan noter tasdiki şartı kaldırılmıştır.

Bu değişikliklere ilişkin olarak 21 Mart 2018 tarihli ve 30367 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 493 sayılı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde açıklama ve düzenlemeler yapılmıştır.

Tebliğde

- 213 sayılı Kanununun 223 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile birlikte, anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kuruluş aşamasında, defterlerin şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicili müdürlüğüne tasdik edilmesinin zorunlu hale geldiği,
- Söz konusu şirketlerce tasdik ettirilerek kullanılma zorunluluğunun, gerek 213 sayılı Kanunda doğrudan sayılan defterler (yevmiye defteri gibi) gerekse de 213 sayılı Kanunda yer alan yetki doğrultusunda tasdik mecburiyeti getirilen defterler açısından (anonim şirketlerin damga vergisi defteri gibi) defter tasdik işlemi bu şirketlerin kuruluş aşamasında şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicili müdürlüğüne yapılacağı,
- Tasdiki zorunlu olan ancak kullanılması şarta bağlı nitelikte bulunan defterlerin (limited şirketler ve kooperatifler açısından damga vergisi defteri veya muhasebe işlemlerini Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğlerinde yer alan 7/A seçeneğine göre izlemeyecek olanlar için imalat defteri gibi) söz konusu şirketlerce işe başlanılan ilk hesap döneminde kullanılmasının öngörülmesi halinde de tasdik işlemleri kuruluş aşamasında ilgili müdürlüklerce yapılacağı

belirtilmiştir

Ayrıca Ticaret sicili müdürlüklerine tasdik etmek zorunda oldukları defterlerin tasdik işlemlerine ilişkin bilgileri, aşağıda yer verilen usul ve esaslar çerçevesinde, elektronik ortamda

Maliye Bakanlığına gönderme zorunluluğu getirilmiştir. Ticaret sicili m¼d¼rl¼kleri s¼z konusu tasdik işlemlerine ilişkin olarak;

a) Defter tasdik ettiren m¼kellefin;

1) Unvanı,

2) Vergi kimlik numarası,

b) Tasdik edilen defterin;

1) T¼r¼,

2) Kullanılacağı hesap d¼nemi,

c) Tasdik işlemine ait;

1) Tasdik numarası,

2) Tasdik tarihi,

ç) Tasdik işlemini yapan g¼revliye ait;

1) Ad soyad,

2) Unvan,

3) Ticaret sicili m¼d¼rl¼đu,

bilgilerini, en geç tasdik işleminin yapıldığı ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar g¼ndereceklerdir.

Elektronik ortamda bilgi g¼nderme zorunluluğu getirilen ticaret sicili m¼d¼rl¼klerinin, 213 sayılı Kanunun 226 ncı maddesinde yer alan h¼kme g¼re ayrıca bildirim yapmalarına gerek bulunmamaktadır.

Tebliğ, ekte verilmiřtir.

TEBLİĞ

Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)’ndan:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ

(SIRA NO: 493)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amaç ve kapsamını, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu gereğince anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kuruluş aşamasında tasdik ettirmek zorunda oldukları defterlerin ticaret sicili müdürlüklerince tasdik işlemlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ve ticaret sicili müdürlüklerine bildirim zorunluluğu getirilmesi oluşturmaktadır.

Yasal düzenlemeler ve dayanak

MADDE 2 – (1) 213 sayılı Kanunun;

- 149 uncu maddesinde, “Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzel kişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar.”,

- 15/2/2018 tarihli ve 7099 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile değişik 223 üncü maddesinde, “Defterler anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kuruluş aşamasında, şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicili müdürlüğüne tasdik edilir.”

hükümleri yer almaktadır.

(2) 213 sayılı Kanunun 226 ncı maddesinde tasdik makamlarının tasdik ettikleri defterlere ait kanunda yazılı bilgileri üçer aylık bordrolara derç ve bunları en geç bir ay içinde bulunduğu yerin en büyük mal memuruna tevdi edecekleri hüküm altına alınmıştır.

(3) 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi ile Maliye Bakanlığı, bu Kanunun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları kullanılmak suretiyle internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verdirmeye, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye, standart belirlemeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgeler ile bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluk veya standartları beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgeler veya bilgi ve işlem çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya ya da belirlemeye yetkili kılınmıştır.

(4) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, fiziki ortamda veya elektronik ortamda tutulan ticari defterlerin nasıl tutulacağı, defterlere kayıt zamanı, onay yenileme ile açılış ve kapanış onaylarının şekil ve esaslarının Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken çıkarılan tebliğle belirleneceği düzenlenmiş olup, bu yetkiye dayanılarak, 213 sayılı Kanun uyarınca tutulması gereken defterlere ilişkin yükümlülükler saklı kalmak üzere, gerçek ve tüzel kişi tacirler tarafından fiziki veya elektronik ortamda tutulacak ticari defterlerin nasıl tutulacağı, defterlerin kayıt zamanı, onay yenileme ile açılış ve kapanış onaylarının şekil ve esasları, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 19/12/2012 tarihli ve 28502 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ ile belirlenmiştir.

Ticaret sicili müdürlüklerince yapılacak tasdik işleminin şekli

MADDE 3 – (1) Ticaret sicili müdürlükleri, Ticari Defterlere İlişkin Tebliğde belirtilen ve anonim ve limitedşirketler ile kooperatiflerin kuruluş aşamasında vergi kanunları bakımından da tasdik zorunluluğu bulunan

defterler için söz konusu Tebliğin 14 üncü maddesinde düzenlenen esaslar doğrultusunda tasdik (onay) işlemini yapmakla yükümlüdür.

(2) Söz konusu Tebliğde yer almayan ancak 213 sayılı Kanun uyarınca anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kuruluş aşamasında tasdik edilme zorunluluğu bulunan diğer defterlerin tasdik şerhlerinde, söz konusu Kanunun 224 üncü maddesinde belirtilen bilgilere yer verilmesi yeterli olup, bu şerhlerde Ticari Defterlere İlişkin Tebliğin 14 üncü maddesinde yer alan ilave bilgiler aranmayacaktır.

(3) 213 sayılı Kanunun 225 inci maddesinde yer alan tasdik şekline ilişkin esaslar, Ticari Defterlere İlişkin Tebliğde aynen yer aldığı için, bu defterlerin tasdik şekli bakımından da Ticari Defterlere İlişkin Tebliğin 14 üncü maddesinde belirtildiği şekilde tasdik işlemi ilgili müdürlüklerce yapılacaktır.

Ticaret sicili müdürlüklerince Vergi Usul Kanunu bakımından tasdik edilmesi zorunlu olan defterler

MADDE 4 – (1) 213 sayılı Kanunun 223 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile birlikte, anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kuruluş aşamasında, defterlerin şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicili müdürlüğüne tasdik edilmesi zorunlu hale gelmiştir.

(2) Söz konusu şirketlerce tasdik ettirilerek kullanılma zorunluluğu, gerek 213 sayılı Kanunda doğrudan sayılan defterler (yevmiye defteri gibi) gerekse de 213 sayılı Kanunda yer alan yetki doğrultusunda tasdik mecburiyeti getirilen defterler açısından (anonim şirketlerin damga vergisi defteri gibi) defter tasdik işlemi bu şirketlerin kuruluş aşamasında şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicili müdürlüğüne yapılacaktır.

(3) Tasdiki zorunlu olan ancak kullanılması şarta bağlı nitelikte bulunan defterlerin (limited şirketler ve kooperatifler açısından damga vergisi defteri veya muhasebe işlemlerini Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğlerinde yer alan 7/A seçeneğine göre izlemeyecek olanlar için imalat defteri gibi) söz konusu şirketlerce işe başlanılan ilk hesap döneminde kullanılmasının öngörülmesi halinde de tasdik işlemleri kuruluş aşamasında ilgili müdürlüklerce yapılacaktır.

Ticaret sicili müdürlüklerince yapılacak tasdik işlemlerine ilişkin bildirim zorunluluğu

MADDE 5 – (1) 213 sayılı Kanunun 149 uncu maddesi ile mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde yer alan hükümlerin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, ticaret sicili müdürlüklerine, bu Tebliğin 4 üncü maddesi uyarınca tasdik etmek zorunda oldukları defterlerin tasdik işlemlerine ilişkin bilgileri, aşağıda yer verilen usul ve esaslar çerçevesinde, elektronik ortamda Bakanlığımıza gönderme zorunluluğu getirilmiştir.

(2) Ticaret sicili müdürlükleri söz konusu tasdik işlemlerine ilişkin olarak;

a) Defter tasdik ettiren mükellefin;

1) Unvanı,

2) Vergi kimlik numarası,

b) Tasdik edilen defterin;

1) Türü,

2) Kullanılacağı hesap dönemi,

c) Tasdik işlemine ait;

1) Tasdik numarası,

2) Tasdik tarihi,

ç) Tasdik işlemi yapan görevliye ait;

1) Ad soyad,

2) Unvan,

3) Ticaret sicili müdürlüğü,

bilgilerini, en geç tasdik işleminin yapıldığı ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar göndereceklerdir.

(2) Elektronik ortamda bilgi gönderme zorunluluğu getirilen ticaret sicili müdürlüklerinin, 213 sayılı Kanunun 226 ncı maddesinde yer alan hükme göre ayrıca bildirim yapmalarına gerek bulunmamaktadır.

Cezaî müeyyide

MADDE 6 – (1) Ticaret sicili müdürlükleri tarafından tasdik edilen defterlere ilişkin bilgilerin Bakanlığımıza gönderilmesine dair bu Tebliğde belirtilen bildirim yükümlülüğüne riayet edilmemesi halinde 213 sayılı Kanunda yer alan cezalar tatbik edilir.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.